

7

Δέντρα, θάμνοι και αρωματικά φυτά από τον σχολικό κήπο

Ισιδώρα Αθανασίου, Γεωπόνος Γ.Π.Α., Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης

Δήμος Ασπροπύργου, Διεύθυνση Καθαριότητας Ανακύκλωσης & Πρασίνου, Τμήμα Πρασίνου, Κατασκευής και Συντήρησης Πάρκων & Δενδροστοιχιών

Α. ΑΕΙΘΑΛΗ ΔΕΝΔΡΑ

Πεύκη η χαλέπιος

Καταγωγή: Ιθαγενές της Μεσογείου

Περιγραφή: Είναι δέντρο αειθαλές, κωνοφόρο, με κορμό συνήθως στρεβλό και ύψος έως και 25 μέτρα. Τα φύλλα του έχουν τη μορφή βελόνας με μήκος 8-10 εκατοστών και φύονται συνήθως ανά δύο. Τα άνθη είναι μικρά κιτρινωπά. Ανθίζει Απρίλιο – Μάιο.

Οικολογία: Είναι δένδρο που ευδοκμεί σε περιοχές με κλίμα ήπιο, δεν αντέχει το πολύ κρύο (κάτω των -12°C). Το βρίσκουμε στη νότια και κεντρική Ελλάδα σε υψόμετρο μέχρι 1000 μέτρων, στο Πήλιο και στη Χαλκιδική.

Χρήση: Φυτεύεται μοναχικό ή σε ομάδες. Κατάλληλο για αναδασώσεις και ανεμοφράκτες. Το ξύλο του πεύκου, από την αρχαιότητα, θεωρείται ως το καταλληλότερο για κατασκευή πλοίων. Η ρητίνη που παράγει το ξύλο είναι καλής ποιότητας και χρησιμοποιείται ως συντηρητικό τροφών και ποτών, όπως του ελληνικού κρασιού, ρετσίνα, με το εξαιρετικό άρωμα. Χρησιμοποιείται επίσης στη φαρμακευτική και την παρασκευή καλλυντικών και ο βρώσιμος καρπός του, το κουκουνάρι, στη μαγειρική.

Μυθολογία: Το πεύκο ήταν μια πεντάμορφη νύμφη, η οποία συμπαθούσε πολύ τον τραγοπόδαρο θεό Πάνα και έκανε συχνά παρέα μαζί του. Ο Βορέας, ο θεός του βόρειου ανέμου, θαμπώθηκε από την ομορφιά της και ζήτησε να την κάνει γυναίκα του. Εκείνη τρόμαξε και άρχισε να τρέχει. Ο Βορέας την έπιασε και όταν εκείνη του είπε να την αφήσει, την πετά από ψηλά πάνω στους βράχους της ακρογιαλιάς. Τότε, ο Πάνας, που μόλις είχε φτάσει και μην αντέχοντας να την βλέπει να πονάει, μεταμόρφωσε το σώμα της σε ένα ωραίο δένδρο, τη στιγμή που εκείνο άγγιζε τις σκληρές πέτρες.

Κυπαρίσι

Καταγωγή: Ιθαγενές της Μεσογείου

Περιγραφή: Είναι δέντρο αειθαλές, κωνοφόρο, ευθυτενές και ύψος έως και 35 μέτρα. Παρουσιάζει ζυγηρή και πυκνή βλάστηση με κλαδιά ορθόκλαδα ή πλαγιόκλαδα, ανάλογα με την ποικιλία. Τα φύλλα του έχουν τη μορφή λεπιδοειδούς βελόνας, σκούρου πράσινου χρώματος. Ανθίζει από τον Ιανουάριο ως τον Απρίλιο. Ο καρπός είναι σφαιρικός, ξυλώδης, γκριζοπράσινος, γυαλιστερός σε μέγεθος καρυδιού.

Οικολογία: Είναι δένδρο που αντέχει σε όλα τα εδάφη, χωρίς πολλές απαιτήσεις. Αντέχει στην ξηρασία, στους ισχυρούς ανέμους, στη ρύπανση του περιβάλλοντος, στις υψηλές θερμοκρασίες.

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, για ανεμοφράκτες, για οπτική και ακουστική μόνωση. Φυτεύεται μεμονωμένο ή κατά ομάδες, σε εκκλησίες, μοναστήρια και αρχαιολογικούς χώρους, σε πάρκα πόλεων. Χρησιμοποιείται επίσης στη φαρμακευτική και στην παρασκευή καλλυντικών, στην επιπλοποιία και παλαιότερα στην οικοδομική.

Μυθολογία: Ο Κυπάρισσος ήταν γιος του Τήλεφου, από τη Κέα, και πολύ αγαπητός από τον Απόλλωνα. Στα δάση της Κέας υπήρχε ένα ελάφι στο οποίο οι νύμφες είχαν δώσει πολλά χαρίσματα. Ο Κυπάρισσος αγαπούσε πολύ αυτό το ελάφι. Μια μέρα που ο Κυπάρισσος είχε βγει για κυνήγι, σκότωσε το ελάφι που ήταν κρυμμένο κάτω από ένα πυκνόφυλλο δένδρο.

Όταν κατάλαβε τι έκανε, ζήτησε να πεθάνει και εκείνος. Ο Απόλλωνας πήγε να τον παρηγορήσει, αλλά βλέποντας πως δεν άλλαζε γνώμη, του έκανε τη χάρη που ζητούσε.

Ελιά

Καταγωγή: Ιθαγενές των παραμεσόγειων περιοχών και οπωσδήποτε της πατρίδας μας από αρχαιοτάτους χρόνους.

Περιγραφή: Είναι δένδρο αειθαλές, ύψους 6 έως 12 μέτρα ή και περισσότερο. Η βλάστησή του είναι κανονική έως ζωηρή. Η κόμη του είναι σφαιρική. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μικρός έως μέτριος. Τα φύλλα είναι αντίθετα, ωοειδή-λογχοειδή, ολόκληρα, δερματώδη, παχιά, λεία, 4-8 εκ. περίπου. Το χρώμα τους είναι γκριζοπράσινο. Τα άνθη είναι λευκόχροα ή κιτρινόλευκα, αρωματικά. Ανθίζει από το Μάιο – Ιούνιο και έχει περίοδο άνθισης ένα μήνα περίπου. Ο καρπός είναι ωοειδής ή σφαιρικός, μαύρος κατά την ωρίμανση.

Οικολογία: Αναπτύσσεται καλά σε όλα τα εδάφη ακόμη και στα σχετικά ξηρά, πτωχά, χαλικιώδη, ασβεστώδη κα πετρώδη, αρκεί να υπάρχουν ρωγμές στον υποκείμενο βράχο, για να αναπτύξει τις ρίζες της. Είναι ανθεκτική στη ξηρασία, στη ζέστη και στους ισχυρούς ανέμους και ευπαθής στις χαμηλές θερμοκρασίες κάτω των -10°C . Προσβάλλεται από μύκητες και έντομα.

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, για ανεμοφράκτες, για οπτική και ακουστική μόνωση. Φυτεύεται μεμονωμένο ή κατά ομάδες, σε κήπους, σε πάρκα, σε εκκλησίες, σε αρχαιολογικούς χώρους για νησίδες δρόμων στη μορφή θάμνων.

Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και την παρασκευή καλλυντικών, στην επιπλοποιία, στη σαπωνοποιία. Από τον καρπό της παίρνουμε το ελαιόλαδο που αποτελεί τη βάση της Μεσογειακής διατροφής.

Μυθολογία: Την εποχή όπου οι θεοί άρχισαν να διαλέγουν πόλεις, βασιλιάς της Αθήνας ήταν ο Κέκροπας. Πρώτος έφτασε ο Ποσειδώνας χτύπησε με την τρίαινά του τον βράχο της Ακρόπολης και ξεπετάχτηκε μια πηγή με ολοκάθαρο νερό. Μετά έφτασε η Αθηνά χτύπησε με το δόρυ της το χώμα και στη λακουβίτσα που έγινε, έριξε ένα σπόρο ελιάς. Αμέσως φύτρωσε ένα ελαιόδεντρο, μεγάλωσε, έβγαλε άνθη και έδωσε καρπούς. Ο Κέκροπας

δοκίμασε ένα από αυτούς και μπήκε σε συλλογή αφού δεν ήξερε ποιο θεό να διαλέξει. Οι δύο θεοί άρχισαν να μαλώνουν και κανένας δεν υποχωρούσε. Τότε οι θεοί αποφάσισαν να αφήσουν τον Όλυμπο και έκαναν κοινή δημόσια συνεδρίαση στην Αθήνα, όπου η Αθηνά πήρε με το μέρος της τους περισσότερους θεούς. Η ελιά θεωρήθηκε πολυτιμότερο δώρο και η θεά Αθηνά πήρε την πόλη στην προστασία της. Το κλαδί ελιάς θεωρείται, από την αρχαιότητα, σύμβολο ειρήνης.

Αριά

Καταγωγή: Δένδρο της Μεσογείου και Β. Αμερικής

Περιγραφή: Είναι δένδρο αειθαλές, ύψους 10 έως 20 μέτρα με κανονικό ρυθμό ανάπτυξης. Η βλάστησή του είναι πυκνή, ζυγηρή. Η κόμη του είναι ακανόνιστη, σε σχήμα σφαίρας. Τα φύλλα είναι γκριζοπράσινα, δερματώδη, εναλλασσόμενα, ωοειδή, οδοντωτά με λαμπερή πράσινη την πάνω επιφάνεια και χνουδωτή την κάτω. Ανθίζει από τον Απρίλιο έως το Μάιο. Ο καρπός είναι ωοειδής που περιλαμβάνει στη βάση του κύπελλο.

Οικολογία: Είναι δένδρο που αντέχει σε όλα τα εδάφη, αλλά προτιμά τα πλούσια. Αντέχει στα υδροσταγονίδια της θάλασσας και είναι ευπαθές στις πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, για ανεμοφράκτες, για οπτική και ακουστική μόνωση. Φυτεύεται μεμονωμένο ή κατά ομάδες, σε κήπους, σε κοινοτικά και δημοτικά πάρκα, μπροστά από κτίρια.

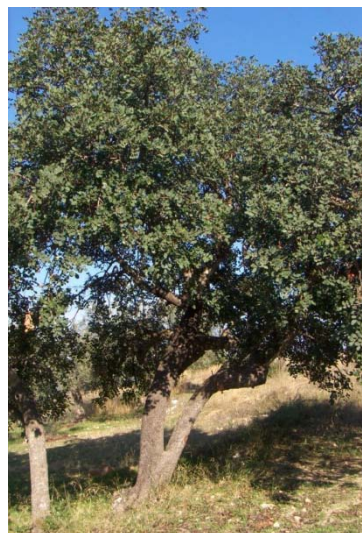
Χαρουπιά

Καταγωγή: Ιθαγενές της νότιας Ευρώπης και ειδικότερα των ανατολικών ακτών της Μεσογείου.

Περιγραφή: Είναι δένδρο αειθαλές, ύψους 10 έως 30 μέτρα σε μεγάλη ηλικία. Η βλάστησή του είναι πυκνή, ζυγηρή. Η κόμη του είναι σφαιρική. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι αργός. Τα

φύλλα είναι σύνθετα με 2-5 ζεύγη φυλλαρίων, ωοειδή, δερματώδη, σκληρά, βαθυπράσινα και γυαλιστερά στην πάνω επιφάνεια και ανοιχτοπράσινα στην κάτω. Ανθίζει από τον Απρίλιο έως το Μάιο. Ο καρπός είναι ωοειδής που περιλαμβάνει στη βάση του κύπελλο.

Οικολογία: Ανθεκτικό δένδρο στην ξηρασία και ευπαθές σε χαμηλές θερμοκρασίες κάτω των -4°C , όπου χάνει τα φύλλα του. Είναι πολύ σκληραγωγημένο δένδρο και δεν απαιτεί ιδιαίτερες καλλιεργητικές φροντίδες, παρά λίγες φροντίδες το καλοκαίρι. Αντέχει στα υδροσταγονίδια της θάλασσας.

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, για ανεμοφράκτες, για οπτική και ακουστική μόνωση. Φυτεύεται μεμονωμένο ή κατά ομάδες, σε κήπους, σε πάρκα, σε παραθαλάσσιες περιοχές. Είναι εντυπωσιακό μπροστά από κτίρια. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και την παρασκευή καλλυντικών, στην επιπλοποιία και ξυλογλυπτική, στη σαπωνοποιία, ως ζωτροφή, στη παραγωγή προϊόντων διατροφής, όπως αλεύρι, χαρουπόμελο από τους καρπούς της, τα χαρούπια.

Β. ΦΥΛΛΟΒΟΛΑ ΔΕΝΔΡΑ

Ακακία Κοινή ή Ροβίνια

Καταγωγή: Ιθαγενές των κεντρικών και ανατολικών Πολιτειών της Αμερικής.

Περιγραφή: Είναι φυλλοβόλο δένδρο, ύψους 10 έως 15 και σχήμα ακανόνιστο. Η βλάστησή του είναι αραιή έως κανονική. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μάλλον ταχύς. Τα φύλλα είναι σύνθετα, αντίθετα, με φτερωτή διάταξη, μήκους 15 έως 35 εκατοστά, ωραίου πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι λευκά, αρωματικά. Ανθίζει από τον Απρίλιο έως τον Ιούνιο για 20 έως 30 ημέρες.

Οικολογία: Αναπτύσσεται σε όλα σχεδόν τα εδάφη, αλλά προτιμά πλούσια, υγρά και αποστραγγιζόμενα. Έχει την ικανότητα να ελέγχει το άζωτο της ατμόσφαιρας, παράγοντας μόνο του το άζωτο που χρειάζεται. Είναι πολύ σκληραγωγημένο φυτό. Αντέχει σε

Θερμοκρασία έως και -40°C , στα αμμώδη, άγονα και ξηρά εδάφη. Είναι ανθεκτικό στα υδροσταγονίδια της θάλασσας.

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, κήπους, πάρκα, παραθαλάσσιες περιοχές, μπροστά από κτίρια, χώρους στάθμευσης. Είναι επίσης κατάλληλο για αναδασώσεις και για εδάφη με κλίση λόγω του πλούσιου ριζικού συστήματος. Χρησιμοποιείται στη βυρσοδεψία, τη φαρμακευτική, την παραγωγή ξυλείας, χαρτιού και βιοκαυσίμων. Είναι βασικό μελισσοκομικό φυτό.

Ακακία Κωνσταντινουπόλεως ή Ροδομέταξη

Καταγωγή: Προέρχεται από χώρες μεταξύ της Ιαπωνίας και Περσίας.

Περιγραφή: Είναι φυλλοβόλο δένδρο, ύψους 8 έως 12 και σχήμα ομπρελοειδές πεπλατυσμένο με πολλές διακλαδώσεις. Η βλάστησή του είναι αραιή έως κανονική. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι αργός έως μέτριος. Τα φύλλα είναι εναλλασσόμενα σύνθετα με 10 έως 15 ζεύγη σύνθετων φύλλων, το καθένα από τα οποία φέρει 40 έως 60 φυλλάκια με ανοιχτό πράσινο χρώμα. Τα άνθη είναι λευκορόδινα, σφαιρικά, αρωματικά, με ακτινωτά βελονοειδή πέταλα σαν μετάξι. Ο καρπός είναι καφέ χέρδωπας που μένει στο δέντρο όλο το χειμώνα. Ανθίζει από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο.

Οικολογία: Αναπτύσσεται σε όλα σχεδόν τα εδάφη, αλλά προτιμά πλούσια, ηλιαζόμενα, αρδευόμενα και καλά στραγγιζόμενα. Αντέχει σε ημισκιαζόμενα και αλκαλικά εδάφη. Είναι ανθεκτικό στα υδροσταγονίδια της θάλασσας και στις χαμηλές θερμοκρασίες έως και -20°C .

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, κήπους, πάρκα, παραθαλάσσιες περιοχές, μπροστά από κτίρια, χώρους στάθμευσης, σε τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους.

Κερκίδα ή Κουτσουπιά

Καταγωγή: Ιθαγενές της Ευρώπης, νότιας Αμερικής και Κίνας.

Περιγραφή: Είναι φυλλοβόλο δένδρο, ύψους έως 10 και κόμη σφαιρική, ανοιχτή. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι μάλλον ταχύς. Τα φύλλα είναι εναλλασσόμενα, κυκλικά έως νεφροειδή ανοιχτού πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι ρόδινα και εκπτύσσονται πριναπό τα φύλλα. Ανθίζει από τον Μάρτιο έως τον Μάιο.

Οικολογία: Αναπτύσσεται σε όλα σχεδόν τα εδάφη, αλλά προτιμά τα ηλιαζόμενα, ελαφρά αλκαλικά, κανονικά αρδευόμενα και καλά αποστραγγιζόμενα εδάφη. Αντέχει στην ξηρασία, στους ισχυρούς ανέμους και τις χαμηλές θερμοκρασίες μέχρι -25°C

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, κήπους, πάρκα, παραθαλάσσιες περιοχές, μπροστά από κτίρια. Είναι επίσης κατάλληλο για αναδασώσεις και για εδάφη με κλίση γιατί προστατεύει από τις ραβδώσεις. Αντέχει στη ρύπανση.

Κράταιγος

Καταγωγή: Ιθαγενές της Ευρώπης, βόρειας Αμερικής και Ιμαλαΐων.

Περιγραφή: Είναι φυλλοβόλο δένδρο, ύψους έως 10 και σχήμα πεπλατυσμένο που τείνει να γίνει σφαιρικό. Τα φύλλα είναι εναλλασσόμενα, λεία και πράσινα στην επάνω επιφάνεια και ανοιχτά γλαυκοπράσινα στην χρώματος. Τα άνθη είναι λευκά. Ανθίζει έως τον Μάιο έως τον Ιούνιο.

Οικολογία: Ευδοκμεί σε γόνιμα και πλούσια σε ασβέστη εδάφη, αλλά μπορεί να αναπτυχθεί σε ξηρά, αμμώδη και πετρώδη εδάφη. Αντέχει στις χαμηλές θερμοκρασίες μέχρι -30°C

Χρήση: Κατάλληλο για δενδροστοιχίες, κήπους, πάρκα, μπροστά από κτίρια. Είναι επίσης κατάλληλο για φύτευση σε τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους. Χρησιμοποιείται επίσης στη φαρμακευτική, τη ξυλογλυπτική. Θεωρείται το βότανο της καρδιάς.

Γ. ΘΑΜΝΟΙ

Βιβούρνο

Καταγωγή: Ιθαγενές της Μεσογείου.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος, με ύψος 2-3 μέτρα, με σχήμα κυλινδρικό. Η βλάστηση είναι πυκνή και ζωηρή, με βαθυπράσινα έως πρασινοκαφέ κλαδιά. Τα φύλλα είναι απλά, αντίθετα, γυαλιστερά και λεία, σκούρου πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι λευκά, ρόδινα

όταν είναι κλειστά, πολύ μικρά. Ανθίζει έως τον Ιανουάριο Μάιο έως τον Απρίλιο. Ο καρπός είναι ωσειδής, σφαιρικός, μεταλλικού μπλε χρώματος αρχικά και μετά μαύρος το φθινόπωρο.

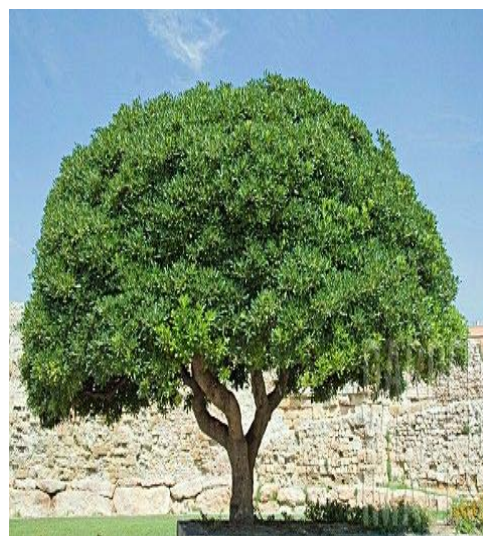
Οικολογία: Ευδοκίμει σε όλα τα εδάφη. Χρειάζεται κλάδεμα κάθε δύο χρόνια για τη δημιουργία νέων βλαστών και πλούσιας ανθοφορίας. Είναι ανθεκτικός στις χαμηλές θερμοκρασίες μέχρι -15°C

Χρήση: Καλλιεργείται ως μεμονωμένος θάμνος σε χλοοτάπητες, είτε σε συνδυασμό με άλλους θάμνους. Είναι κατάλληλο φυτό για τη διαμόρφωση φρακτών ή πλαισίων για οπτική και ακουστική μόνωση.

Αγγελική ή Πιττόσπορο

Καταγωγή: Ιθαγενές της Κίνας και της Ιαπωνίας. Έχει εγκλιματιστεί στη χώρα μας και καλλιεργείται με επιτυχία.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος ή δενδρύλλιο με ύψος 2-6 μέτρα, με σχήμα σφαιρικό, πεπλατυσμένο και βλάστηση ζωηρή, πυκνή και λαμπερή. Τα φύλλα είναι απλά, παχιά, δερματώδη και λεία, ωραίου σκούρου πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι λευκά ή λευκοκίτρινα. Ανθίζει κατά τους μήνες Απρίλιο έως Ιούνιο και έχει εύρος άνθησης 20 έως 30 ημέρες.

Οικολογία: Μπορεί να καλλιεργηθεί σε όλα τα εδάφη, ευδοκμεί όμως στα ελαφρά, ημισκιερά και τακτικά αρδευόμενα. Είναι ανθεκτικό στην ξηρασία και στα υδροσταγονίδια της θάλασσας. Είναι ανθεκτικό στις προσβολές από έντομα και μύκητες.

Χρήση: Καλλιεργείται ως μεμονωμένος θάμνος σε χλοοτάπητες, είτε σε συνδυασμό με άλλους θάμνους. Είναι κατάλληλο φυτό για τη διαμόρφωση φρακτών ή πλαισίων για οπτική και ακουστική μόνωση. Μπορεί με το κατάλληλο κλάδεμα να διαμορφωθεί σε δένδρο και να δημιουργήσει ωραίες δενδροστοιχίες.

Ράμνος

Καταγωγή: Ιθαγενές της νοτιοδυτικής Ευρώπης.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος ή δενδρύλλιο με ύψος 2-6 μέτρα, με σχήμα κυπελλοειδές έως σφαιρικό. Η βλάστηση είναι ζωηρή, πυκνή και λαμπερή. Τα φύλλα είναι απλά, ωσειδή, δερματώδη, λεία και ελαφρώς οδοντωτά., ωραίου σκούρου πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι λευκά ή λευκοκίτρινα. Ανθίζει κατά τους μήνες Απρίλιο έως Ιούνιο και έχει εύρος άνθησης 20 έως 30 ημέρες.

Οικολογία: Δεν απαιτεί ιδιαίτερες καλλιεργητικές φροντίδες και αναπτύσσεται κοντά στη θάλασσα. Είναι ανθεκτικό φυτό στους ισχυρούς ανέμους, στην ξηρασία και στο ψύχος μέχρι -18° C.

Χρήση: Συνίσταται ως φυτό σχημάτων και πλαισίων. Φυτεύεται σε εθνικές οδούς και δημόσιους δρόμους, σε τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους, για οπτική και ηχητική

μόνωση. Μπορεί με το κατάλληλο κλάδεμα να διαμορφωθεί σε δένδρο και να δημιουργήσει ωραίες денδροστοιχίες.

Δάφνη Απόλλωνα

Καταγωγή: Είναι φυτό από τις περιοχές της Μεσογείου. Στην Ελλάδα το συναντάμε και ως αυτοφυές φυτό. Είναι γνωστή και ως βάγια γιατί τα άνθη εμφανίζονται την περίοδο των Βαΐων. Στην Αρχαία Ελλάδα ήταν αγαπητό φυτό γιατί εξέφραζε το σεβασμό και την επιβράβευση της προσπάθειας.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος ή δενδρύλλιο με ύψος 10-20 μέτρα, με σχήμα στενού κυλίνδρου ή πυραμίδας. Τα φύλλα είναι απλά δερματώδη, λογχοειδή με ωραίο πράσινο χρώμα και πολύ αρωματικά. Η βλάστηση είναι ζωηρή και πυκνή. Τα άνθη είναι ωχροπράσινα, αρωματικά. Ανθίζει από το Μάρτιο έως το Μάιο έχει εύρος άνθησης 20 έως 30 ημέρες.

Οικολογία: Αναπτύσσεται καλά σε όλα τα εδάφη αρκεί να αρδεύεται κανονικά. Είναι ανθεκτικό φυτό στην ξηρασία και στο ψύχος μέχρι -10° C. Ανθεκτικό φυτό και στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

Χρήση: Κατάλληλο είδος για νησίδες, δρόμους, για οπτική και ηχητική μόνωση, για παραθαλάσσιες περιοχές, μπροστά από κτίρια, για εκκλησίες, τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους. Μπορεί με το κατάλληλο κλάδεμα να διαμορφωθεί σε δένδρο και να δημιουργήσει ωραίες денδροστοιχίες. Χρησιμοποιείται επίσης στη φαρμακευτική και τη μαγειρική. Το αιθέριο έλαιο, που έχουν τα φύλλα και οι καρποί, χρησιμοποιείται για την παρασκευή εντομοκτόνων.

Τεύκριο

Καταγωγή: Ιθαγενές φυτό της νότιας Ευρώπης.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος με ύψος 1 έως 1,5 μέτρα, με σχήμα μάλλον σφαιρικό και εντυπωσιακή πυκνή βλάστηση. Τα φύλλα είναι μικρά, ωοειδή, πράσινα στην άνω επιφάνεια και λευκά στην κάτω. Τα άνθη είναι κυανόλευκα. Ανθίζει από τον Απρίλιο έως το Μάιο έχει εύρος άνθησης περίπου 60 ημέρες.

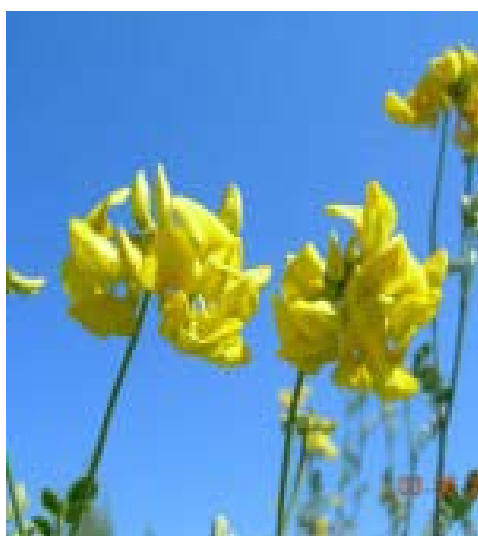
Οικολογία: Αναπτύσσεται καλά σε όλα τα εδάφη, ακόμη και σε αμμώδη, τόσο στη σκιά όσο και στον ήλιο. Είναι ανθεκτικό φυτό στην ξηρασία, στο ψύχος μέχρι -5°C και στα υδροσταγονίδια της θάλασσας. Ανθεκτικό φυτό και στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

Χρήση: Ιδανικό φυτό για τη δημιουργία φρακτών και πλαισίων, λόγω της πυκνής βλάστησης. Φυτεύεται σε εδάφη με κλίση δημοσίων δρόμων και τα προστατεύει από τις διαβρώσεις. Κατάλληλο για γλάστρες, αίθρια, καθιστικά, παραθαλάσσιες περιοχές. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική.

Κορονίλλα

Καταγωγή: Ιθαγενές φυτό της κεντρικής και νότιας Ευρώπης.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής ή ημιαειθάλης θάμνος με ύψος 1 έως 2 μέτρα, και σχήμα κυπελλοειδές. Τα φύλλα είναι σύνθετα, αποτελούμενα από 7 έως 9 ωοειδή φυλλάρια. Τα άνθη είναι κίτρινα. Ανθίζει από το Μάιο μέχρι τον Οκτώβριο.

Οικολογία: Αναπτύσσεται καλά σε όλα σχεδόν τα εδάφη και δεν έχει ιδιαίτερες καλλιεργητικές απαιτήσεις. Είναι ευπαθές φυτό στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Χρήση: Είναι ενδιαφέρον φυτό λόγω του χρώματος των ανθέων όταν συγκαλλιεργείται με άλλους θάμνους. Είναι κατάλληλο για τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους. Σχηματίζει ωραία ανθικά πλαίσια.

Κάσσια

Περιγραφή: Είναι αειθαλής ή ημιαειθαλής θάμνος με ύψος 1 έως 3 μέτρα, και σχήμα κυπελλοειδές όχι πολύ πυκνό. Οι διακλαδώσεις από τη βάση του τείνουν να μείνουν γυμνές από φύλλα με την πάροδο των ετών. Τα φύλλα είναι αντίθετα, μικρά, μακρόστενα σκούρου πράσινου χρώματος. Τα άνθη είναι μικρά, κίτρινα, πολλά μαζί από τον Αύγουστο έως το Νοέμβριο. Ανθίζει το καλοκαίρι.

Οικολογία: Προτιμά ηλιαζόμενες θέσεις. Αναπτύσσεται σε αμμώδες έδαφος καλύτερα. Είναι ευπαθές στους ισχυρούς ανέμους.

Χρήση: Καλλιεργείται για το μεγάλο εύρος άνθησης. Είναι κατάλληλο για παρτέρια κήπων και πλατειών, για κάλυψη αντιαισθητικών επιφανειών.

Δ. ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ

Βασιλικός

Καταγωγή: Ιθαγενές των τροπικών χωρών της Ασίας, Αφρικής, των νησιών του Ειρηνικού Ωκεανού και ειδικότερα της Μεσογείου, γνωστός στη χώρα μας από την αρχαιότητα.

Περιγραφή: Είναι ετήσιο καλοκαιρινό φυτό, με ύψος 30 έως 70 εκατοστόμετρα, ανάλογα με την ποικιλία. Τα φύλλα είναι αρωματικά, στιλπνά, πράσινα, μπλε, καφεμπρούτζινα. Τα άνθη είναι μικρά, λευκού, ρόδινου ή μωβ χρώματος. Ανθίζει το καλοκαίρι.

Οικολογία: Αναπτύσσεται σε όλα τα εδάφη, αλλά προτιμά τα πλούσια, ελαφρά, θερμά, ηλιαζόμενα και καλά στραγγιζόμενα.

Χρήση: Είναι κατεξοχήν φυτό για φυτοδοχεία, κατάλληλο να διακοσμήσει παράθυρα, εξώστες, κήπους, αίθρια, εκκλησίες, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική, τη μαγειρική και την αρωματοθεραπεία.

Μελισσόχορτο

Καταγωγή: Ιθαγενές των της νότιας Ευρώπης. Το όνομα του το πήρε από το ελληνικό «μέλισσα», γιατί τα άνθη του προσελκύουν πολύ τις μέλισσες και έχουν άρωμα μελιού.

Περιγραφή: Είναι πολυετές φυτό, με ύψος 40 έως 80 εκατοστόμετρα. Τα φύλλα είναι εντυπωσιακού πράσινου χρώματος, καρδιάσχημα, τριχωτά και οδοντωτά. Τα άνθη είναι μικρά, λευκά ή ανοιχτορόδινα σε ταξιανθίες στάχυ. Ανθίζει το καλοκαίρι.

Οικολογία: Προτιμά γόνιμα, καλά αποστραγγιζόμενα, ηλιόλουστα ή ημισκιερά εδάφη. Αντέχει σε χαμηλές θερμοκρασίες μέχρι -20°C . Είναι ανθεκτικό φυτό στις διάφορες προσβολές.

Χρήση: Είναι κατεξοχήν φυτό για φυτοδοχεία, κατάλληλο να διακοσμήσει παράθυρα, εξώστες, κήπους, αίθρια, εκκλησίες, αρχαιολογικούς και τουριστικούς χώρους. Φυτευόμενο σε απλή ή διπλή γραμμή, δημιουργεί αρωματικά πλαίσια. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και τη μαγειρική.

Δενδρολίβανο

Καταγωγή: Ιθαγενές των της νότιας Ευρώπης και της Ασίας.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος , με ύψος 70 έως 150 εκατοστόμετρα. Τα φύλλα είναι επιμήκη γραμμικά, δερματώδη, οδοντωτά, γυαλιστερά, πυκνά διατεταγμένα κατά μήκος όρθιων ξυλωδών βλαστών. Τα άνθη είναι πολυάριθμα, μικρά, χρώματος σιελ- μώβ και σχηματίζονται στις μασχάλες των φύλλων. Ανθίζει από τον Απρίλιο-Μάιομέχρι το Σεπτέμβριο. Άνθη στο φυτό μπορεί να υπάρχουν όλο το χρόνο.

Οικολογία: Είναι σκληρό φυτό. Αντέχει στις χαμηλές θερμοκρασίες και προσαρμόζεται σε όλους τύπους εδαφών. Αναπτύσσεται καλά σε παραθαλάσσια μέρη.

Χρήση: Φυτεύεται μεμονωμένο ή σε συνδυασμό με άλλα είδη καλλωπιστικών θάμνων. Είναι κατάλληλο για δημιουργία φυτικών πλαισίων. Οι έρπουσες ποικιλίες είναι κατάλληλες

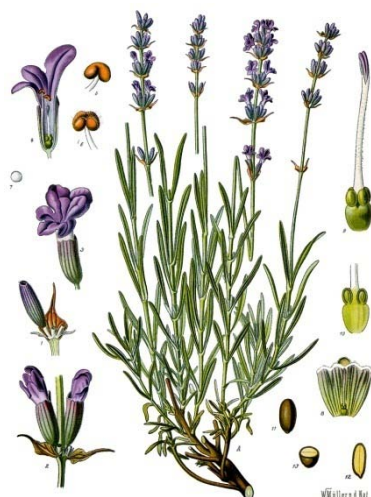
για φυτεύσεις σε βραχόκηπους, σε ζαρντινιέρες ως κρεμοκλαδή φυτά και για εδαφοκάλυψη. Χρησιμοποιείται στη φαρμακευτική και τη μαγειρική.

Λεβάντα

Καταγωγή: Ιθαγενές των περιοχών της Μεσογείου που καλλιεργείται από παλιά στη χώρα μας.

Περιγραφή: Είναι αειθαλής θάμνος, με ύψος 30 έως 60 εκατοστά. Τα φύλλα είναι επιμήκη ωοειδή ή λογχοειδή, 5 εκμ περίπου, γκριζοπράσινου χρώματος, αρωματικά. Τα άνθη είναι κυανού χρώματος, πολύ αρωματικά. Ανθίζει από τον Ιούνιο μέχρι το Σεπτέμβριο. Άνθη στο φυτό μπορεί να υπάρχουν όλο το χρόνο.

Οικολογία: Ευδοκμεί σε όλα τα εδάφη αλλά προτιμά καλά ηλιαζόμενα και αποστραγγιζόμενα εδάφη. Αντέχει στις χαμηλές θερμοκρασίες μέχρι -20°C και στους ισχυρούς ανέμους.

Χρήση: Είναι κατάλληλο φυτό για το σχηματισμό χαμηλών πλαισίων και για τον καθορισμό ορίων τμημάτων κήπων. Ενδείκνυται για φύτευση μπροστά από εισόδους, πάρκα, τουριστικούς και αρχαιολογικούς χώρους.

Βιβλιογραφία

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Ν.Α., 1999, Αειθαλή Καλλωπιστικά και Δασικά Δένδρα για την Αρχιτεκτονική και Αρχιτεκτονική Τοπίου, Αθήνα

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Ν.Α., 1999, Φυλλοβόλα Καλλωπιστικά και Δασικά Δένδρα για την Αρχιτεκτονική και Αρχιτεκτονική Τοπίου, Αθήνα

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Ν.Α., 1994, Αειθαλείς Καλλωπιστικοί Θάμνοι για την Αρχιτεκτονική και Αρχιτεκτονική Τοπίου, Θεσσαλονίκη

ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ Ν.Α., 1999, Φυλλοβόλοι Καλλωπιστικοί Θάμνοι για την Αρχιτεκτονική και Αρχιτεκτονική Τοπίου, Αθήνα

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΑΛΚΙΜΟΣ, Δένδρα και Θάμνοι, Εκδόσεις Ψύχαλου, Αθήνα

Φυτά Κηποτεχνίας, 2009, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

https://www.tuc.gr/fileadmin/users_data/parko/aromatic_medicinal/ΙστορικόΚήποςΕλλ-01.pdf